фармацевтів та готовності приймати обґрунтовані рішення щодо безпечного застосування лікарських засобів.

Список літератури

1. Гарвасюк О. В., Іліка В. В., Гуз Л. О., Кулачек В. Т., Малайко С. С. Формування критичного мислення у студентів медиків як складова навчального процесу у закладах вищої освіти. *Актуальні проблеми сучасної медицини.* 2023. Т. 23. Вип. 4 (84). С. 273–277.
2. Пельо І. М., Рева Т. Д., Ніженковська І. В., Козак Н. Д., Коновалова Л. Д. Тенденції професійної підготовки фахівців із фармації в Україні. *Медичні перспективи.* 2020. 25 (3). С. 4–8.
3. Савченко І. П., Боднар Р. Я., Творко В. М., Орел Ю. М., Ткачук Н. І. Формування критичного мислення у студентів медичних спеціальностей: фактори впливу та ефективність педагогічних методик. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 25. С. 15-22.
4. Khmeliar I., Burban O. Формування професійної компетентності майбутніх фармацевтичних працівників в умовах реалізації міжпредметної інтеграції. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота».* 2019. 1 (44): 192-197.

УДК 373.5.016:57(430)

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Даніліна Є. А., Барна Л. С.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
E-mail: danilinayevheniia.23111994@gmail.com
barna@chem-bio.com.ua

Сучасний етап трансформації системи освіти в Україні зумовлює необхідність переосмислення способів організації освітнього процесу та обрання дієвих методів навчання. Зокрема увага акцентується на реалізації компетентнісного підходу, який

спрямований не лише на засвоєння теоретичних знань, а й на вміння застосувати їх у практичних життєвих ситуаціях [3, 5]. Одним із дієвих методів реалізації такого підходу на уроках біології є проєктна технологія, яка поєднує здобуті теоретичні знання та практичну діяльність, сприяє розвитку критичного мислення, творчих та дослідницьких вмінь, формуванню необхідних предметних та ключових компетентностей, зокрема навичок командної співпраці [1, 2, 5]. Важливим є те, що учні впродовж роботи над проєктом є активними та рівноправними суб'єктами освітнього процесу, враховуються їхні інтереси та індивідуальні особливості. Не менш суттєвим є те, що учні самостійно оцінюють ступінь значущості та корисності створеного ними продукту для суспільства [4, 5].

З метою дослідження ефективності та частоти використання проєктної технології в освітньому процесі було проведено анкетування вчителів закладів загальної середньої освіти України та учнів 7-го та 11 класів з використанням цифрової платформи Google Forms. Отримані результати підтверджують ефективність даної технології в навчальному процесі.

Так, за результатами анкетування педагогів встановлено, що проєктна технологія має вагоме значення для розвитку ключових компетентностей в умовах Нової української школи. Анкетованими вчителями було відзначено позитивний вплив проєктної технології на розвиток критичного мислення здобувачів освіти, навичок інформаційно-аналітичної діяльності, командної співпраці та комунікації, цифрової грамотності та вмінь практичного застосування здобутих знань. Вчителі зазначають, що проєктна технологія позитивно впливає на мотивацію навчально-пізнавальної діяльності учнів, які з пасивного слухача перетворюються на активних та вмотивованих дослідників. Попри переваги освітяни також зазначають, що реалізація проєктної технології супроводжується певними організаційно-методичними труднощами, які пов'язані з недостатнім матеріально-технічним забезпеченням, складністю з оцінюванням навчальних проєктів.

Опрацювання відповідей школярів дає підстави для висновку про дієвість застосування проєктної технології на уроках біології. Учні, які брали участь в анкетуванні однозначно підтвердили, що їм подобається виконувати різноманітні

навчальні проєкти з біології. Вони зазначали, що така діяльність допомагає їм краще розуміти навчальний матеріал, аналізувати інформацію з різноманітних джерел, виявляти та встановлювати міжпредметні зв'язки, застосувати теоретичні знання у практичних ситуаціях, взаємодіяти у команді. Більшість із респондентів погоджується із тим, що проєктні технології роблять уроки біології більш цікавими та пізнавальними.

Проведене дослідження засвідчує, що більшість школярів не відчуває значних труднощів у процесі роботи над проєктами. Проте окремі респонденти (1-3 особи) констатували, що іноді відчували хвилювання та сором'язливість під час виступу, мали певні труднощі при оформленні результатів проєктної діяльності, а також зазначили, що мали недостатній рівень навичок аналізу інформації та були обмежені в часі для якісного виконання завдань. Це прямо вказує про необхідність посилення уваги до розвитку та вдосконалення навичок публічного виступу учнів, роботи з різними інформаційними ресурсами, аналізу та систематизації інформації, удосконаленню навичок самостійного планування та організації діяльності.

Розроблена та запропонована нами методика реалізації проєктної діяльності для учнів 7 класів на уроках біології, зокрема через реалізацію проєкту «Весна у кадрі: досліджуємо квіти рідного краю (Поділля)», поєднує дослідницьку та творчу активність учнів, має чітке практичне спрямування. Окрім того, що вона сприяє формуванню ключових та предметних компетентностей, насамперед її цінність полягає у сприянні усвідомлення учнями краси та цінності природи рідного краю, вихованні екологічно свідомої та відповідальної молоді. Завдяки безпосередньому спостереженню та дослідженню флори рідного краю (Поділля) школярі відчувають особисту приналежність та почуття обов'язку щодо збереження унікального рослинного світу рідного краю, що водночас підсилює патріотичний компонент освітнього процесу. Чітка та послідовна організація діяльності, необхідний методичний супровід, поєднання різних видів оцінювання та рефлексії, застосування цифрових інструментів, подвійна назва проєкту (робоча та творча – девіз), врахування індивідуальних потреб та інтересів учнів, все це разом забезпечує високу результативність даного проєкту та посилює мотивацію

учасників до плідної праці. Обраний тип та формат проєктної діяльності сприяє всебічному розвитку особистості учня та відповідає провідним принципам організації освітнього процесу в Новій українській школі, зокрема із застосуванням методів проблемного навчання.

Таким чином, результати проведеного дослідження підтверджують, що проєктна технологія є дієвим засобом реалізації новітнього підходу на уроках біології в умовах Нової української школи. Її використання сприяє формуванню ключових компетентностей, розвитку самостійності, критичного мислення, комунікативних умінь та здатності практично застосовувати здобуті теоретичні знання, що є важливою умовою підготовки компетентної, всебічно розвиненої та відповідальної особистості сучасного школяра, яка готова впроваджувати нове у життя.

Список літератури

1. Дядюшкіна І. Онлайн-курс: «Проєктна технологія навчання на уроках біології». *ТОВ «На Урок».* URL: https://share.google/XqCN572gpYeWLSp5z
2. Куруц Н. В., Карбованець О. І., Гасинець Я. С., Коваль Г. М., Кривцова М. В. Методика викладання біологічних дисциплін у профільній школі: навч. посіб. Ужгород: УжНУ, 2023. 217 с. URL: https://share.google/TrVkyqMMZSt5Ki6x8
3. Проектне навчання: коротко про головне. Нова українська школа | Веб-ресурс НУШ: веб-сайт. URL: https://share.google/G9B30ljEzXw6ypFUC
4. Формувальне оцінювання в базовій і старшій школі: труднощі, поради, вправи. *Освіторія Медіа.* URL: https://share.google/5Vq3gV6o3rLzPnuIG
5. Химич Е. О. Використання методу проєктів у процесі викладання біології у старших класах загальноосвітнього навчального закладу. *Журнал «Перспективи та інновації науки».* Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2023. № 10 (28). С. 472-483. URL: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10(28)-472-483.